

SKÖTSELPLAN FÖR

Vaimisbergets naturreservat

Överkalix kommun

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

www.bd.lst.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	ALLMÄNT OM PLANEN	2
2	RESERVATETS SYFTE	2
3	UPPGIFTER OM RESERVATET	2
4	RESERVATSBESKRIVNING	3
5	SKÖTSELOMRÅDEN.....	3
5.1	NATUR.....	3
5.1.1	Bevarandemål	3
5.1.2	Skötselåtgärder	3
5.2	INFORMATION.....	3
5.2.1	Kvalitetsmål.....	4
5.2.2	Skötselåtgärder	4
5.3	LEDER	4
5.3.1	Kvalitetsmål.....	4
5.3.2	Skötselåtgärder	4
5.4	ANLÄGGNINGAR	4
5.4.1	Kvalitetsmål.....	4
5.4.2	Skötselåtgärder	4
5.4.3	Utvecklingsmöjligheter.....	4
6	UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION	5
7	SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER.....	6

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Föreslagen placering av informationstavla och p-plats samt preliminär dragning av stig.
- C. Sammanfattning av särskilda åtgärder

1 ALLMÄNT OM PLANEN

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av Vaimisbergets naturreservat. Vid skötseln skall förutom reservatsföreskrifterna andra aktuella regelverk och riktlinjer beaktas.

Vaimisbergets naturreservat ingår även i det europeiska nätverket för bevarande av biologisk mångfald, Natura 2000, vilket innebär ett nationellt ansvar att upprätthålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som finns inrapporterade inom området. Inga åtgärder som kan komma i konflikt med bevarandemålen för Natura 2000 får företas i området.

Vaimisbergets naturreservat tillhör skötselklass C, enligt länsstyrelsens egen klassificering som omfattar tre kategorier (A, B och C) vilket innebär att endast enstaka skötselåtgärder kommer att utföras.

Denna plan skall ses över om 10 år och om det då anses nödvändigt skall planen revideras..

2 RESERVATETS SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara den biologiska mångfalden samt att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området. Reservatet syftar även till att bevara och stärka områdets naturskogsvärden. Inom ramen för dessa mål ska reservatet även ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning.

3 UPPGIFTER OM RESERVATET

Reservatets namn:	Vaimisbergets naturreservat
Kommun:	Överkalix
Lägesbeskrivning:	5 km VSV om Överkalix. Blå kartan 26M
Markägare:	Staten genom Naturvårdsfonden
Förvaltare:	Länsstyrelsen i Norrbottens län
Areal:	55 ha (enligt beslut)
Natura 2000:	Vaimisberget SE 0820336
Naturtyper:	<i>Naturtyper enligt vegetationskartan</i> Skogsmark 30 ha, varav produktiv skog ca 27,5 ha Substratmark 25 ha
	<i>N 2000:</i> Västlig taiga (9010)

Samebyar: Ängeså sameby

4 RESERVATSBESKRIVNING

Vaimisberget är ett litet kalottberg som ligger strax utanför Överkalix samhälle. Kalotten omges av en kraftigt markerad högsta kustlinje, med hårt svallade håll- och blockmarker. Området är mycket naturskönt och från hållmarkerna har man en vacker utsikt över älvdalen.

Skogen på kalotten utgörs av en brandpräglad, flerskiktad tallskog, där den senaste branden gått fram genom området för omkring 100 år sedan. Åldern på den äldsta tallgenerationen uppskattas till ca 300-400 år. Området är i viss mån påverkat av plockhuggning i samband med den senaste branden, men några spår av modernt skogsbruk finns inte i området. Död ved i form av torrakor förekommer spritt i reservatet, medan tillgången på lågor är mer fläckvis.

5 SKÖTSELOMRÅDEN

Reservatet har indelats i tre skötselområden; natur, information och anläggningar. Reservatets avgränsning finns markerad på kartbilaga A. Kartbilaga B visar vart informationsskyltar och anläggningar finns placerade. I bilaga C finns en sammanfattning över de särskilda åtgärder som behöver göras utöver den löpande skötseln i reservatet.

5.1 NATUR

Skogen på kalotten utgörs av en brandpräglad, flerskiktad tallskog. Spår av upp till fyra olika bränder har hittats. Viss plockhuggning har förekommit efter senaste branden. Eftersom området är litet skall spontan uppkommen brand släckas omedelbart. Vid släckningsarbetet skall så skonsamma metoder som möjligt användas. Om brand uppstår i reservatet ska länsstyrelsen informeras.

Bevarandemålen skall kompletteras och revideras efter inventering och baskartering för N2000. Utförligare beskrivningar av målen för området natur kommer att finnas i bevarandeplanen för Natura 2000.

5.1.1 Bevarandemål

- Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturliga successioner och naturliga processer.

5.1.2 Skötselåtgärder

- Reservatet ska lämnas till fri utveckling tillsvidare.

5.2 INFORMATION

Informationstavla skall vara placerad vid parkeringsplatsen så nära reservatet som möjligt.

Behovet av vägskyltning till reservatet bör ses över.

5.2.1 Kvalitetsmål

- En informationstavla skall finnas vid reservatets entré.
- Informationsskyltar skall vara aktuella och i tydligt läsbart skick.
- Reservatets gränsmarkeringar skall vara tydliga.
- Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.

5.2.2 Skötselåtgärder

- Skyltningen ses över regelbundet.
- Vid behov byts de skyltar som inte längre är funktionella.
- Vid behov skall sly röjas runt skyltar.
- Gränsmarkeringarna skall ses över regelbundet och åtgärdas vid behov.
- Vid behov ska information på webben uppdateras.

5.3 LEDER

En stig bör röjas fram och märkas upp från p-platsen till reservatsgränsen och vidare till en bra utsiktsplats.

5.3.1 Kvalitetsmål

En stig i gott skick skall finnas från parkeringen till en bra utsiktsplats.

5.3.2 Skötselåtgärder

- Regelbunden kontroll av vilket skick stigen befinner sig i.
- Røjning och markering av stigen skall ske vid behov.

5.4 ANLÄGGNINGAR

En parkeringsplats skall anläggas på lämpligt ställe. En breddning av vägen så att det är möjligt att parkera bilar är tillräckligt.

5.4.1 Kvalitetsmål

- En p-plats i bra skick skall finnas i anslutning till reservatet.

5.4.2 Skötselåtgärder

- Kontroll av p-platsen skick skall ske regelbundet och åtgärder sker vid behov.
- Vid behov städas p-platsen och området närmast omkring från skräp.

5.4.3 Utvecklingsmöjligheter

Om besöksfrekvensen motiverar det kan anläggningar för friluftslivet t ex i form av rastplats vid en bra utsiktspunkt vara lämpligt att anläggas.

6 UPPFÖLJNING OCH DOKUMENTATION

Skötselplanens bevarandemål och kvalitetsmål skall vart tionde år följas upp av Länsstyrelsen tillsammans med skötselansvarig.

En kortfattad skötselrapport skall skrivas minst vart tredje år av skötselansvarige och lämnas till Länsstyrelsen. Rapporten skall redovisa vilka skötselinsatser som gjorts, kostnader för dessa samt om behov av större reparationer finns. Rapporten skall även redovisa om några uppenbara förändringar i naturtillståndet upptäckts vid besöken i reservatet.

Akuta hot mot reservatets värden samt behov av akuta åtgärder meddelas till länsstyrelsen omgående.

Eventuella brott mot reservatsföreskrifter skall anmälas till länsstyrelsen omgående.

7 SAMMANFATTNING AV LÖPANDE SKÖTSELÅTGÄRDER

Vad	Ansvarig	När
Information		
Kontrollera att informations- skyltarna innehåller aktuell information och är läsbara. Rapportera till länsstyrelsen om nya skyltar behövs.	Skötselansvarig	Vart tredje år
Röjning av sly vid informationstavla.	Skötselansvarig	Vart femte år om så är nödvändigt.
Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga. Rapportera till länsstyrelsen om åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart tionde år
Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.	Länsstyrelsen	Vid behov
Leder		
Kontrollera stigens framkomlighet, markeringar och vägvisare. Åtgärda vid behov. Rapportera till länsstyrelsen om omfattande åtgärder behövs.	Skötselansvarig	Vart femte år
Anläggningar		
Kontroll av p-platsens skick. Åtgärda om så behövs.	Skötselansvarig	Vart tredje år
Området främst runt p-platsen städas från skräp.	Skötselansvarig	Fortlöpande vid varje besök om så är nödvändigt.

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

511-12360-99

Bilaga A

Vaimisbergets naturreservat

Blå kartan 26M

Skala 1:50000

LÄNSSTYRELSEN
I NORRBOTTENS LÄN

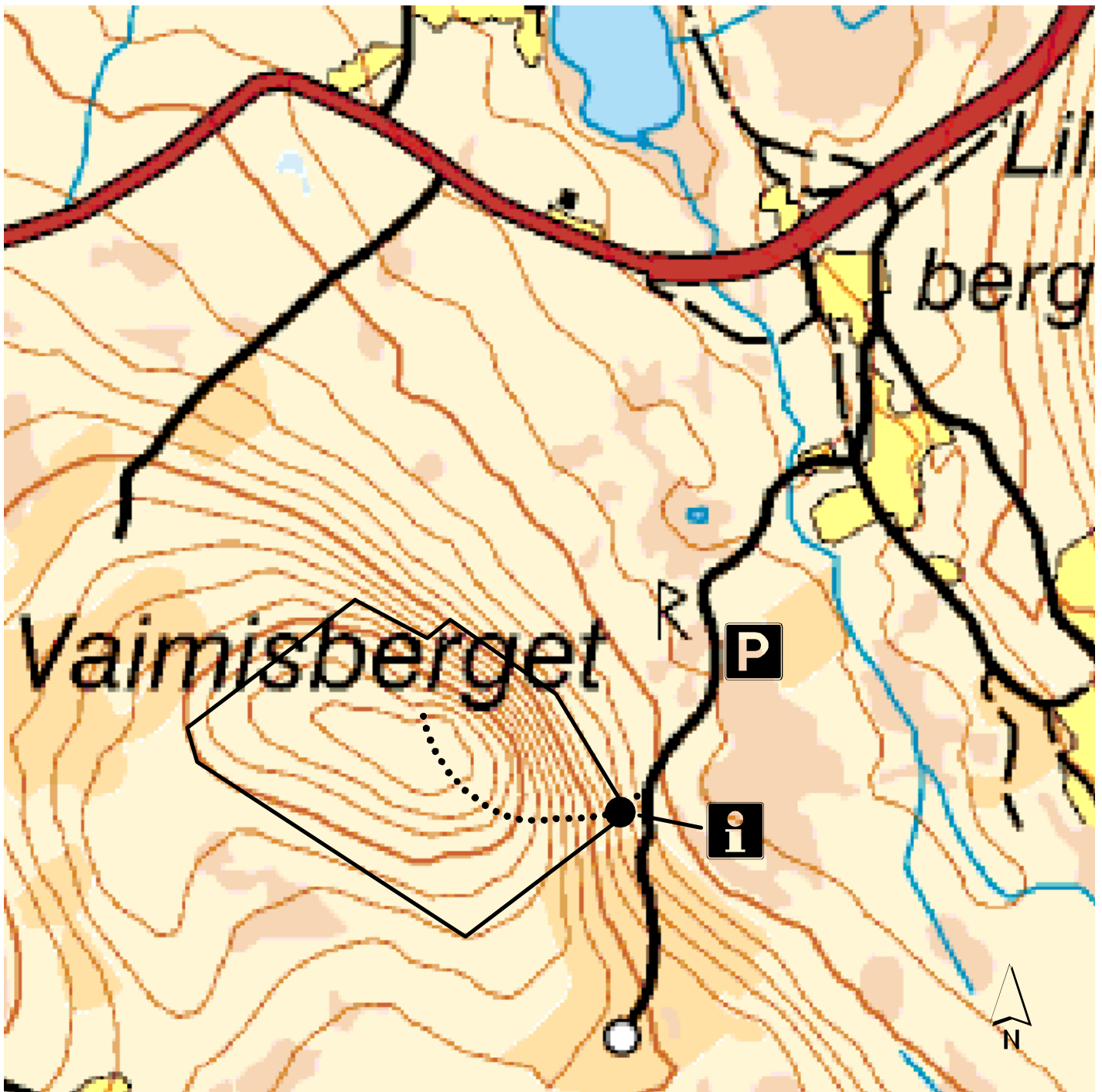
511-12360-99

Bilaga B

Vaimisbergets naturreservat
Föreslagen placering av informationstavla
och p-plats sasmt preliminär dragning av stig

Blå kartan 26M

Skala 1:15000

0 250 500 1 000
meter

SAMMANFATTNING AV SÄRSKILDA ÅTGÄRDER

Detta är en sammanfattning över de åtgärder som behöver utföras utöver den löpande skötseln. Åtgärderna har prioriterats efter hur angeläget det är att de utförs.

Prioritet 1

- De gamla gränsmarkeringarna för *biotopskyddsområdet* som hamnat innanför naturreservatets gränser ska tas bort.
- En informationsskylt ska sättas upp.
- Parkeringsmöjlighet skall ordnas genom breddning av väg i anslutning till reservatet.
- Gränsmarkeringar runt reservatet skall målas.

Prioritet 2

- En stig skall dras och märkas upp från p-platsen till en bra utsiktsplats på lämpligt ställe. Eventuellt behövs vägvisare med avståndsmarkering.